

Огляд банківського сектору

травень 2025 року

У I кварталі банки зберегли майже незмінними обсяги фондування клієнтів попри певні сезонні коливання коштів на рахунках. Пришвидшилося зростання чистих гривневих кредитів бізнесу та зберігалися високі темпи зростання позик населенню – приріст портфеля триває із середини 2023 року. Зростання кредитів клієнтів стало основним чинником, що підтримував активи сектору, тоді як вкладення в цінні папери та депозитні сертифікати знизилися. Дедалі більшою стає частка несубсидійованих позик бізнесу в наданих кредитах. Підвищення облікової ставки відобразилося на зростанні вартості вкладів, передусім бізнесу, також помірно зросли кредитні ставки. Сектор залишається прибутковим зокрема завдяки високій операційній ефективності. Банки накопичують капітал для подальшого кредитування.

Структура сектору

У березні банк Портал самостійно віддав банківську ліцензію, тож кількість діючих в Україні банків за квартал зменшилася до 60. Ураховуючи мізерну частку активів фінустанови (0.01% від чистих активів сектору), її виведення з ринку не мало значного впливу на банківський сектор.

У I кварталі частка чистих активів держбанків залишалася на рівні 53.3% (-0.3 в. п. за рік) – майже третій квартал поспіль. Натомість частка держбанків у коштах населення поволі знижується: на 0.4 в. п. за квартал та на 1.0 в. п. за рік, до 62.9%.

Активи

Упродовж I кварталу обсяг чистих активів банків скоротився на 0.5% (+13.8% р/р). Це передусім пов'язано із переоцінкою активів, номінованих у доларах США, внаслідок послаблення курсу цієї валюти відносно гривні. За фіксованим на початок року курсом, обсяг чистих активів скоротився лише на 0.1% за квартал та зріс на 11.9% за рік. Натомість зростання кредитного портфеля на 5.6% за квартал (+24.1% р/р) підтримувало рівень активів. У I кварталі вкладення в ОВДП скоротилися на 2.5% (+25.9% р/р), через погашення паперів за обмеженої пропозиції уряду. Обсяг депозитних сертифікатів (ДС) теж дещо скоротився (на 1.3%) передусім через сплату податків.

Зростання чистого гривневого кредитного портфеля бізнесу прискорилося за I квартал до 9.5% (до 28.4% р/р) після сезонного уповільнення у минулому кварталі. Чисті гривневі кредити МСП зростали в цілому співмірно: на 9.2% кв/кв та 31.4% р/р. Частка кредитів МСП у портфелі становила 60.1%.

У I кварталі банки усіх груп жваво нарощували обсяги кредитів. Лише Приватбанк зменшив власний кредитний портфель на 0.2% (+16.8% р/р). Найбільший приріст продемонстрували іноземні та державні банки (крім Приватбанку) – 12.8% (25.8% р/р) та 10.3% (30.3% р/р) відповідно. Протягом I кварталу традиційно зростали

обсяги кредитів аграріям, підприємствам оптової торгівлі а також у сфері будівництва та машинобудування. У річному вимірі найбільше зросли кредити аграріям, харчпрому та компаніям оптової торгівлі.

Надалі зменшувалася роль субсидійованого кредитування бізнесу в межах державної програми “Доступні кредити 5-7-9%”. Серед причин – збереження сприятливих умов кредитування поза програмою та стійкий попит на несубсидійовані кредити. Дається взнаки також торішнє реформування програми. За квартал портфель чистих гривневих кредитів, виданих у межах державної програми “Доступні кредити 5-7-9%”, зріс лише на 1.5%, тоді як поза межами програми — на 13.6%. Питома вага субсидійованих кредитів у загальному чистому працюючому портфелі скоротилася – до 31.2%, що на 2.5 в. п. менше, ніж у попередньому кварталі. Зокрема зменшується обсяг пільгових обігових кредитів аграріям, тоді як частка інвестиційних кредитів зростає. Щоправда незважаючи на зазначену динаміку заборгованість перед банками із компенсації відсотків зберігається й програма досі потребує подальшого фокусування.

Зберігається попит бізнесу на фінансування капітальних інвестицій. За квартал обсяги кредитів строком понад три роки збільшилися на 8.5%. Швидшими темпами зростали середньострокові позики із терміном погашення від одного до трьох років – на 21.6% за I квартал та на понад 34% за рік. Натомість обсяги короткострокових кредитів до одного року майже не змінилися.

Обсяг чистих гривневих кредитів фізособам і надалі жваво зростає: 6.7% за квартал (35.9% р/р). Традиційно в портфелі домінують незабезпечені позики. На відміну від попередніх двох кварталів, частка двох банків-лідерів у сегменті дещо зросла (до 54.8%). Зростання портфеля іпотечних кредитів уповільнюється третій квартал поспіль: до 5.4% за квартал та до 45.3% р/р. Частка іпотеки в портфелі чистих роздрібних гривневих кредитів скоротилася до 13.2% за I квартал. Це пояснюється

подальшою перебудовою та відповідним сповільненням державної програми “єОселя”, яка надалі домінує в іпотечному кредитуванні.

Якість кредитного портфеля поліпшується вже півтора року поспіль. Із січня 2025 року НБУ повністю привів визначення NPL до стандартів ЄС. Визначення непрацюючих кредитів (NPL) за оновленою методологією не мало суттєвого впливу на частку NPL (близько +1.0 в. п. у січні). За квартал ця частка скоротилася на 1.7 в. п. (на 7.5 в. п. за рік), до 28.6%. Скорочення відбувалося за всіма групами банків для кредитів бізнесу та населення. Зростання обсягу нових кредитів високої якості та списання NPL залишаються основними рушіями скорочення частки NPL у портфелі. Водночас без урахування старих безнадійних боргів держбанків та боргів еквласників Приватбанку частка NPL становить 17.1%. Частка корпоративних позичальників, що зазнали дефолту за гривневими кредитами в I кварталі, знизилася до близько 3% – це ліпше ніж середні показники до повномасштабного вторгнення.

Фондування

У I кварталі зобов'язання банків знизилися на 55 млрд грн або на 1.8%. Загалом це повторило динаміку I кварталу 2024 року. Основними рушіями став відплив коштів бізнесу після зростання у грудні 2024 року, та погашення банками заборгованості з податку на прибуток. Залишки кредитів рефінансування НБУ зменшилися на 0.2 млрд грн до 1.7 млрд грн, таке фондування використовують п'ять невеликих приватних банків. У IV кварталі 2024 року зовнішній борг сектору скоротився на 3.8% кв/кв до близько 1.5 млрд дол., що і надалі становить близько 2% від зобов'язань.

Обсяги гривневих коштів фізичних осіб у банках за квартал зросли на 0.5% (+12.5% р/р). Незначне сезонне зниження коштів січня компенсувалося у наступні місяці. Строкові депозити фізосіб у гривні в I кварталі зростали швидше за поточні кошти: на 2.8% за квартал та на 7.2% за рік. З огляду на це частка строкових коштів за квартал зросла на 0.8 в. п. до 34.3%. Кошти населення в іноземній валюті також зростали на 3.2% (+8.5% р/р) передусім завдяки припливу на поточні рахунки. Строкові депозити у валюті знизилися в I кварталі, на 1.3% кв/кв і на 1.2% р/р. Рівень доларизації вкладів клієнтів зменшився на 0.3 в. п. до 31.1% під впливом зміцнення курсу гривні.

Гривневі кошти бізнесу знизилися після значного зростання наприкінці минулого року. Загалом зниження за квартал становило 0.9% (+16.7% р/р) та відбулося в усіх групах банків, окрім державних. Обсяги валютних коштів бізнесу знизилися за квартал за рахунок коштів в державних банках.

Процентні ставки

У I кварталі тривав цикл підвищення облікової ставки НБУ. Вона зросла вдвічі, сукупно на 2 в. п. до 15.5% річних. Ставка за тримісячними депозитними сертифікатами НБУ зросла до 19% річних, а за депозитними сертифікатами “овернайт” дорівнювала обліковій. На підвищення ключової ставки поволі реагували ставки за коштами населення. За новими

гривневими угодами (включно з коштами на вимогу) ставка зросла на 0.2 в. п. до 9.8% річних. Крива доходності залишалася інверсійною, коли ставка за тримісячними депозитами незначно перевищує ставки за річними. Ставки за залученими коштами суб'єктів господарювання були чутливішими до змін монетарної політики та зросли на 0.9 в. п. до 9.1% річних у березні.

Ринкові ставки за гривневими кредитами бізнесу впродовж кварталу також зростали, відображаючи тренд вартості ресурсу. Нині в середньому вони становлять 15.5% річних, що порівнювано з травнем минулого року. Підвищення відбулося як за новими кредитами великим підприємствам, так і за кредитами МСП. Найнижчі ставки пропонували іноземні банки – 13.6% річних. Ставки за кредитами населенню підвищилися до 29.1% річних, що на понад 1 в. п. вище, ніж на початок року та в березні 2024 року.

Фінансові результати та капітал

За I квартал 2025 року сектор отримав 40 млрд грн прибутку, 65.7% якого сформували державні банки включно з Приватбанком. Збитковими було десять малих банків із сукупним збитком лише 0.4 млрд грн. Основа прибутковості – висока операційна ефективність за низьких відрахувань у резерви. СоR становив 0.4% за квартал. Рентабельність сектору до оподаткування поступово нормалізується до довоєнного періоду.

За квартал чистий процентний дохід зріс на 13.7% р/р (+2.3% кв/кв) передусім внаслідок нарощення операцій. Дохідність активів незначно зросла, передусім через збільшення доходності депозитних сертифікатів НБУ внаслідок підвищення ставок. Натомість доходність ОВДП та кредитів порівняно з попереднім кварталом залишалася майже незмінною. Вартість зобов'язань збільшувалася насамперед у корпоративному сегменті, створюючи тиск на маржу. Тож процентна маржа впродовж кварталу незначно звузилася – до 7.4%.

Тривало зростання чистого комісійного доходу – на 1.5% кв/кв та на 10.4% р/р. Зокрема, чистий комісійний дохід сектору від обслуговування платіжних операцій зріс на 3% порівняно з попереднім кварталом, хоча все ще не досяг передвоєнного рівня. Прибуток від операцій купівлі-продажу валюти дещо скоротився, залишаючись вищим, ніж рік тому. Позитивний результат переоцінки ОВДП також підтримав операційну прибутковість сектору.

Порівняно з попереднім кварталом скоротилися всі основні складові операційних витрат, що сприяло підвищенню операційної ефективності. Водночас проти I кварталу минулого року операційні витрати зросли на 21.8%, зокрема витрати на персонал – на 26.6%. Співвідношення операційних витрат і операційного доходу (CIR) становило 39.1% порівняно з 46.4% у попередньому кварталі. Операційно збитковими за квартал було 11 банків.

Достатність капіталу знижувалася впродовж I кварталу через відображення банками підвищеного податку на прибуток та на 1 квітня становила близько 16% для всіх рівнів капіталу. Лише один невеликий банк періодично

порушував норматив достатності регулятивного капіталу протягом I кварталу.

Перспективи та ризики

У травні була оприлюднена методологія стрес-тестування 21 найбільшої установи. У червні розпочнеться саме стрес-тестування банків за результатами якого банки, яким буде встановлено підвищені необхідні рівні достатності капіталу, матимуть надати програми капіталізації. Виконати ці програми банки муситимуть до кінця 2025 року. Банкам необхідно

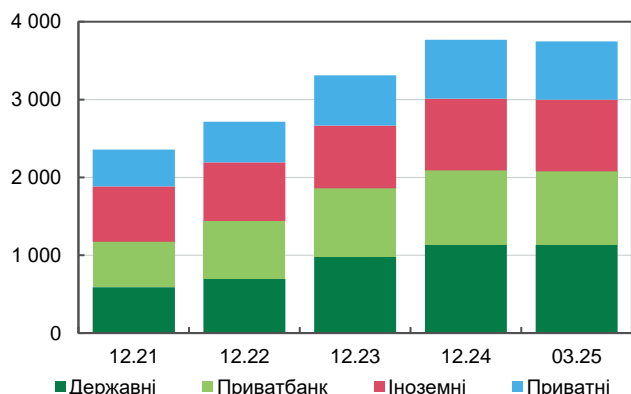
акумулювати капітал не тільки для виконання програм за результатами оцінки стійкості, але й для виконання нових вимог відповідно до норм ЄС та для реалізації планів з розвитку кредитування. Водночас непевність подальшої податкової політики стримує інвестиційні плани банків.

НБУ надалі поступово запроваджує європейські пруденційні вимоги. Найближчим часом, після завершення тестового періоду, НБУ встановить вимогу до дотримання коефіцієнту левериджу з урахуванням норм ЄС.

Структура сектору

За I квартал обсяг загальних активів банків зменшився на 0.6%, у т. ч. завдяки валютній переоцінці. За фіксованим на початок року курсом обсяги зменшилися на 0.2% кв/кв (зросли на 10% р/р). Зміни були подібними для всіх груп банків. Кількість діючих банків за I квартал зменшилася на один: банк Портал (0.01% від активів сектору) вийшов з ринку за власною ініціативою.

Графік 1. Загальні активи банків, млрд грн

На кінець кварталу з урахуванням коригуючих проводок. Платоспроможні банки поділено на групи згідно з класифікацією у відповідному звітному періоді.

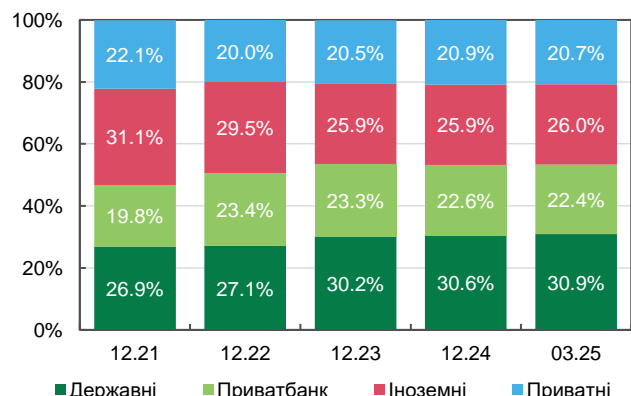
Таблиця 1. Кількість банків

	2021	2022	2023	2024	1.25
Платоспроможні	71	67	63	61	60
Зміна	-2	-4	-4	-2	-1
Державні, у т. ч. Приватбанк	4	4	5	7	7
Зміна	-1	0	+1	+2	0
Іноземні	20	16	14	14	14
Зміна	0	-4	-2	0	0
Приватні	47	47	44	40	39
Зміна	-1	0	-3	-4	-1

Кількість наведено на кінець відповідного періоду.

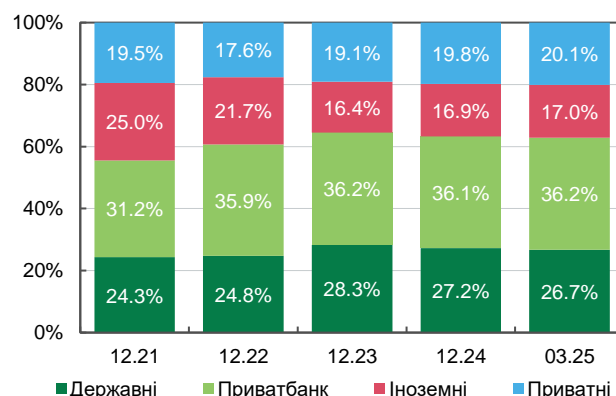
Частка державних банків, включно з Приватбанком, у чистих активах сектору третій квартал поспіль залишається на рівні 53.3% (-0.3 в. п. від березня 2024 року). У коштах населення їхня частка скоротилася до 62.9% (на 0.4 в. п. кв/кв та на 1.0 в. п. р/р) через активніше нарощування обсягів таких вкладів іноземними та приватними банками.

Графік 2. Розподіл чистих активів за групами банків

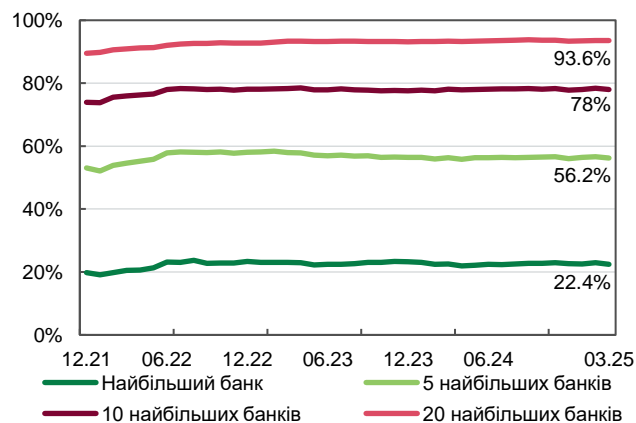
На кінець кварталу з урахуванням коригуючих проводок.

Графік 3. Розподіл коштів фізичних осіб за групами банків

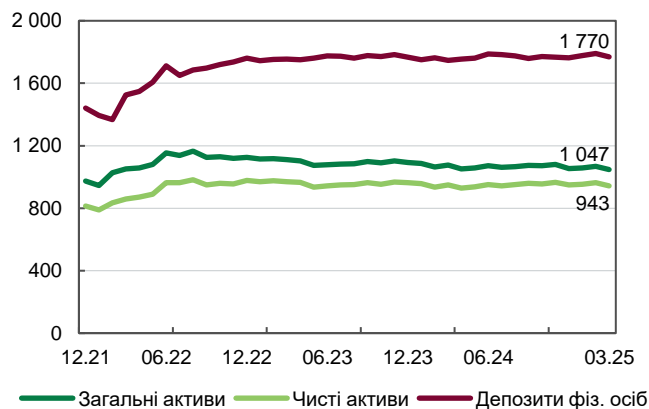

Частка чистих активів 20 найбільших банків за квартал і рік зросла на 0.2 в. п., хоча частка найбільшого банку скоротилася на 0.2 в. п. Водночас рівень концентрації сектору за загальними активами протягом I кварталу знизився на 0.6 в. п. (на 2.7 в. п. за рік).

Графік 4. Частка найбільших банків у чистих активах сектору

Графік 5. Рівень концентрації сектору за показником ННІ*

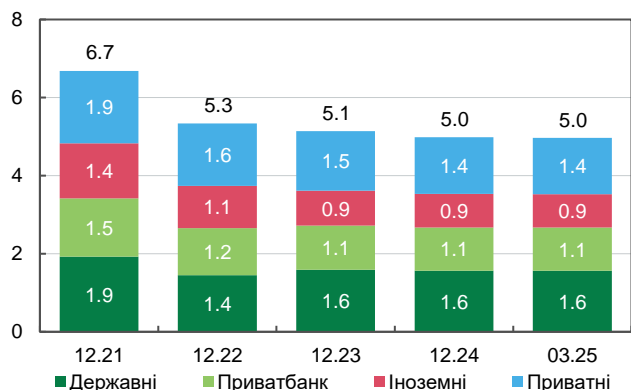

Індекс Херфіндала – Хіршмана (ННІ) – індикатор концентрації на банківському ринку. Розраховується як сума квадратів часток окремих банків у загальному обсязі. Може набувати значень від 0 до 10 000 (до 1 000 – ринок є слабо концентрованим). Депозити фізичних осіб включають ощадні сертифікати.

Банківська інфраструктура та платіжні операції

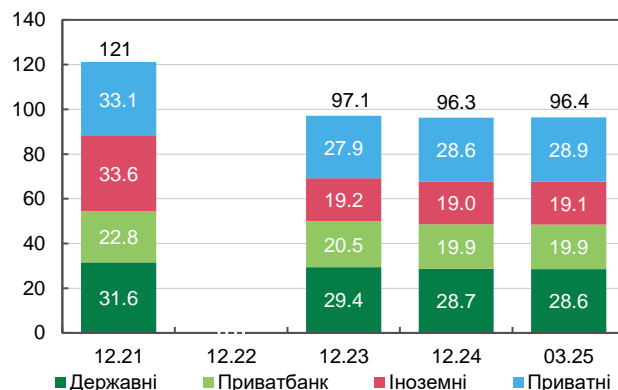
У I кварталі кількість структурних підрозділів банків скоротилася лише на 16 відділень. Мережа державних (разом з Приватбанком) і приватних банків зменшилася по сім філій кожна відповідно. Найбільше підрозділів закрили в Києві. У цілому це найменше скорочення мережі з початку банківської реформи. Облікова чисельність штатних працівників зростала третій квартал поспіль.

Графік 6. Кількість структурних підрозділів банків*, тис. од.

* Відокремлені структурні підрозділи й головні офіси.

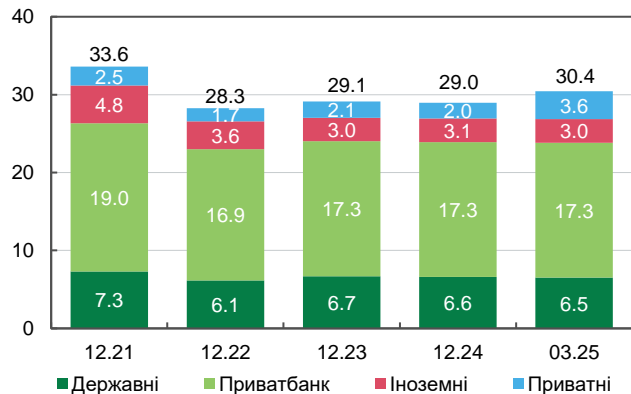
Графік 7. Облікова чисельність штатних працівників банків*, тис. осіб

* З I кв. 2022 року до III кв. 2023 року статистичні дані не збиралися.

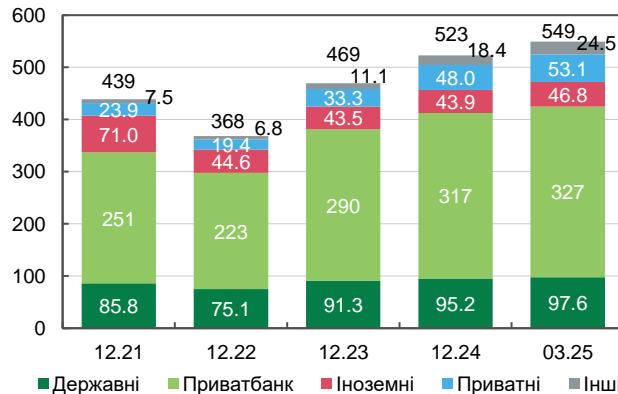
Мережа POS-терміналів стрімко зростає з середини 2022 року. У I кварталі лідерами приросту були Приватбанк та НоваПей (+10.0 тис. штук та +6.2 тис. одиниць відповідно). Також помітно зросла мережа приватних банків. Загалом у I кварталі учасники ринку збільшили мережу на 26.5 тис. терміналів – найбільше з IV кварталу 2023 року. Мережа банкоматів зросла в I кварталі за рахунок помітного збільшення ПТКС в окремих приватних банків.

Графік 8. Кількість банкоматів* банків, тис. од.

* Кількість банківських пристроїв самообслуговування (банкомати, депозитні банкомати, програмно-технічні комплекси самообслуговування).

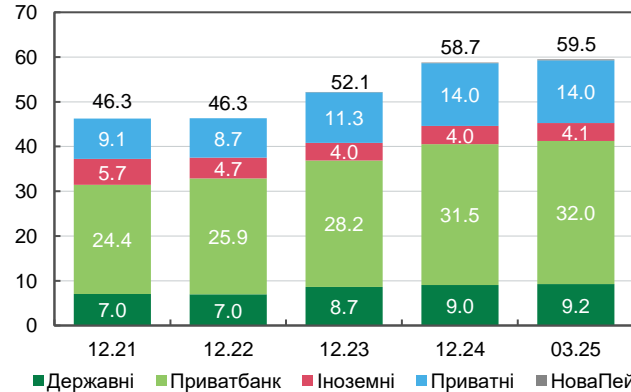
Графік 9. Кількість платіжних терміналів (POS), тис. од.

* До 1 жовтня 2023 року дані Укрпошти, після – Укрпошта та НоваПей.

У I кварталі кількість активних платіжних карток помітно збільшилася лише в державних банків. Найбільше зростання відбулося в Приватбанку. Кількість активних карток єдиного небанку-емітента – компанії “НоваПей” дещо зросла.

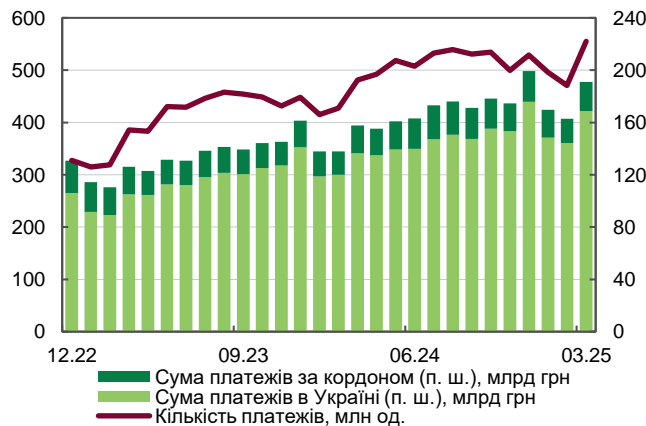
Графік 10. Кількість активних платіжних карток за групами фінустанов*, млн од.

* Станом на 1 квітня 2025 року НоваПей має 162.9 тис. активних платіжних карток.

Кількість платежів картками в магазинах надалі зростала, перевищивши 550 млн одиниць у березні. Обсяги таких платежів по Україні зростають темпом 24% р/р, а за кордоном – 5%.

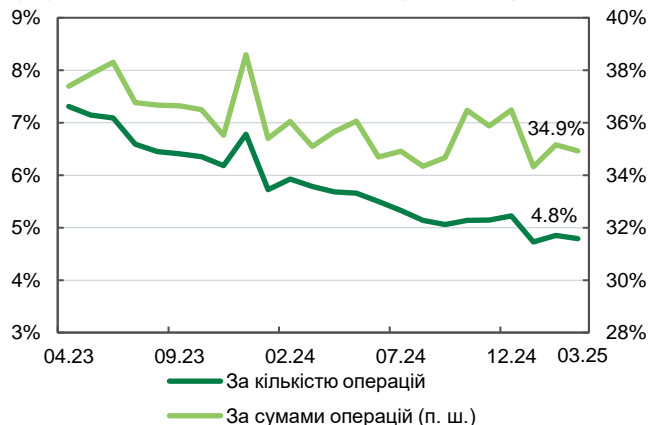
Графік 11. Розрахунки платіжними картками* в торговельній мережі

* Електронні платіжні засоби, що емітовані українськими фінансовими установами.

З початку 2025 року частка готівкових операцій з платіжними картками відновила скорочення, становивши вже менше 5% за кількістю операцій.

Графік 12. Питома вага зняття готівки в карткових операціях*

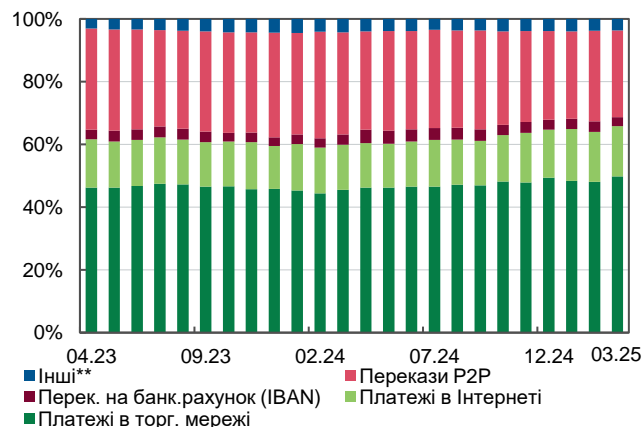

У квітні 2023 року окремі надавачі платіжних послуг переглянули показники щомісячної звітності, що суттєво змінило розподіл даних про платіжні операції.

* За електронними платіжними засобами, що емітовані в Україні.

У березні 2025 року частка безготівкових операцій з картками через POS-термінали сягнула рекордних 49,8%.

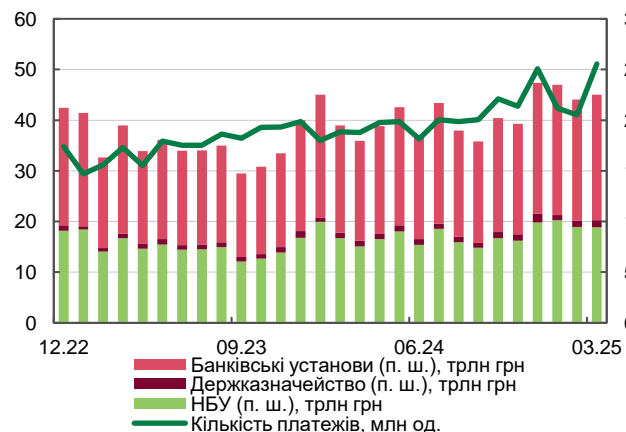
Графік 14. Структура безготівкових операцій з платіжними картками*

* За умови еквайрингу електронних платіжних засобів, що емітовані в Україні. ** Перекази в АТМ/ПТКС (програмно-технічних комплексах самообслуговування), квазіготівка.

У березні кількість трансакцій у СЕП значно зросла внаслідок платежів клієнтів через банківські установи.

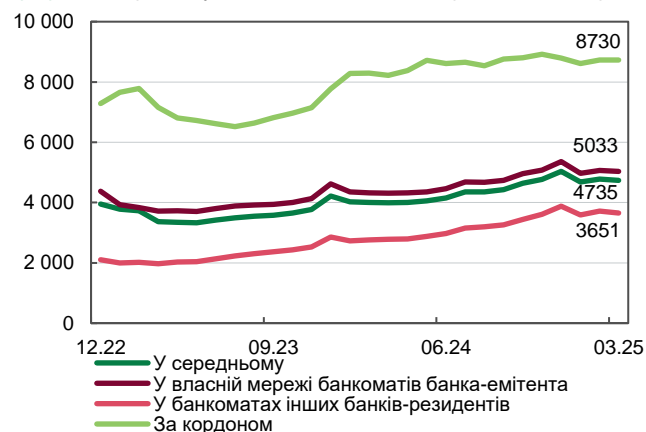
Графік 16. Обсяги платежів у Системі електронних платежів НБУ

З 1 квітня 2023 року запроваджено нове покоління СЕП-4 (24/7) на базі міжнародного стандарту ISO20022.

У I кварталі 2025 року середня сума однієї операції зі зняття готівки зросла на 18% р/р. За кордоном величина одного зняття вдвічі більше ніж в Україні.

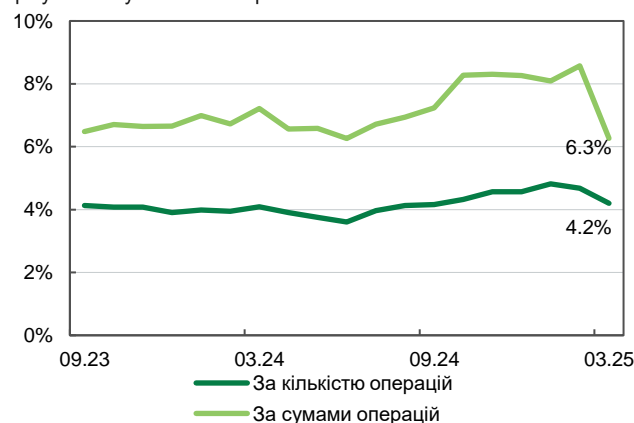
Графік 13. Середня сума одного зняття готівки через банкомати, грн*

* За електронними платіжними засобами, що емітовані в Україні.

У березні 2025 року питома вага перерахувань між власними картками* в одній фінустанові помітно знизилася – до 6,3% за сумою.

Графік 15. Частка переказів між власними картками в одній фінустанові у загальній вартості P2P**

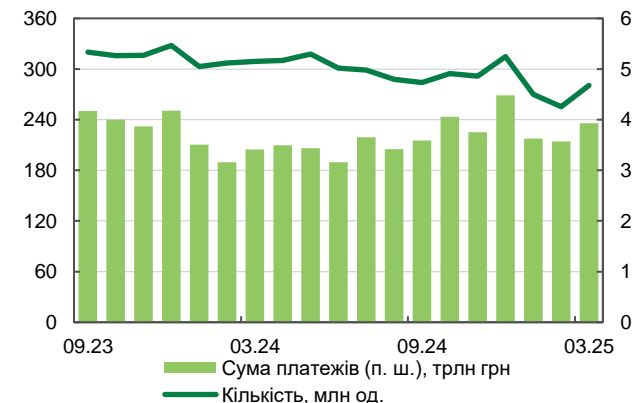
Збір статистичних даних розпочато із середини 2023 року.

* За електронними платіжними засобами, що емітовані в Україні.

** Peer-to-peer – технологія онлайн-переказу коштів із картки на картку.

Обсяги кредитових трансферів* банків стали. Середня сума одного "платежу на IBAN" у I кварталі 2025 року дещо зросла до 13,8 тис. грн.

Графік 17. Платіжні операції в межах України, що ініційовані із застосуванням кредитового трансферу

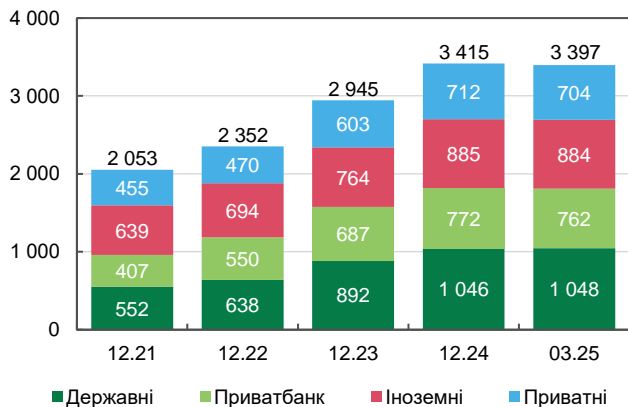
Збір статистичних даних розпочато із середини 2023 року.

* Платежі клієнтів з номера рахунку платника, у реквізитах яких зазначається IBAN отримувача.

АКТИВИ

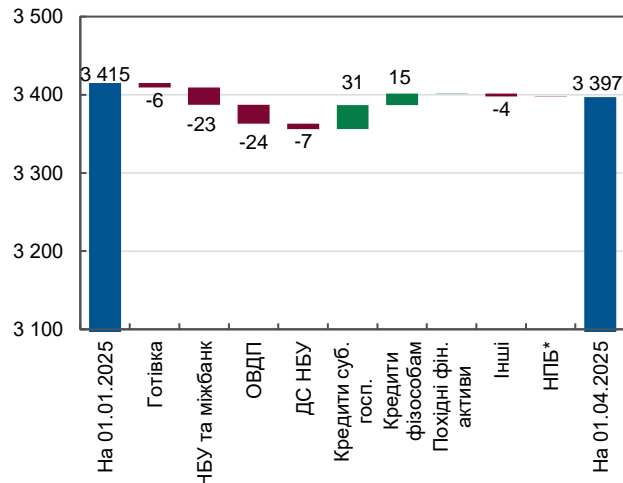
У I кварталі обсяг чистих активів банків зменшився на 0.5% (+13.8% р/р), у т. ч. завдяки валютній переоцінці: за фіксованим курсом на початок року обсяг активів скоротився всього на 0.1% кв/кв, за рік – зріс на 11.9%. Серед складових надалі зростали виключно обсяги кредитів клієнтам: +5.6% за квартал та +24.1 за рік. Натомість вперше за два роки скоротився портфель ОВДП – на 2.5% кв/кв (+25.9% за рік). Обсяги ДС НБУ зменшилися за квартал і рік на 1.3%, що є наслідком зокрема сплати податків.

Графік 18. Чисті активи за групами банків, млрд грн

На кінець кварталу з урахуванням коригуючих проводок.

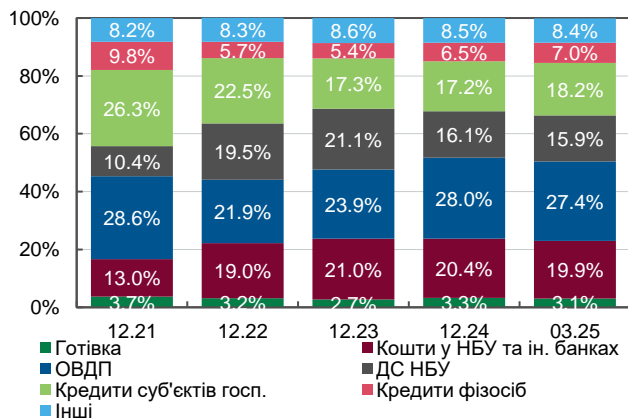
Графік 19. Зміна чистих активів за складовими в I кварталі 2025 року, млрд грн

На кінець кварталу з урахуванням коригуючих проводок. * НГБ – неплатоспроможні банки.

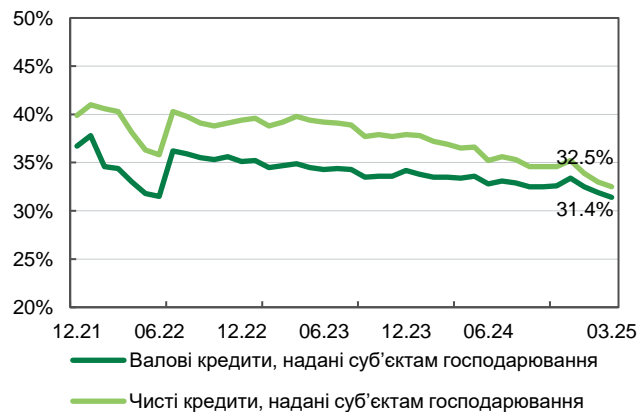
У I кварталі доларизація чистих кредитів бізнесу скоротилася на 2.7 в. п. (на 4.4 в. п. за рік) через послаблення валютного курсу та активне нарощування банками обсягів гривневих кредитів..

Графік 20. Структура чистих активів сектору за складовими

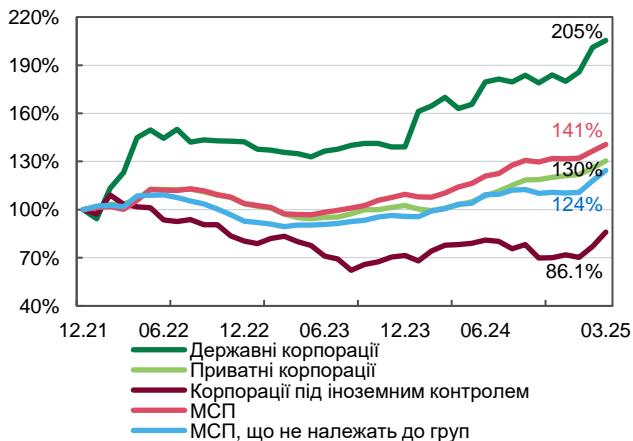
Скориговані на резерви за активними операціями банків. На кінець кварталу з урахуванням коригуючих проводок.

Графік 21. Частка валютних кредитів суб'єктам господарювання

Обсяги позик за I квартал зростали для всіх категорій бізнесу, найбільше для іноземних корпорацій – на 19.8% (10.5% р/р).

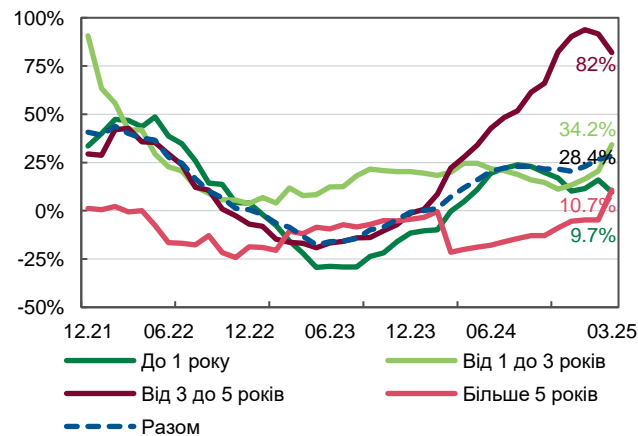
Графік 22. Чисті гривневі кредити нефінансовим корпораціям, 2021 = 100%

У банках, платоспроможних станом на 1 квітня 2025 року. На кінець кварталу з урахуванням коригуючих проводок.

Упродовж I кварталу весь портфель чистих гривневих кредитів бізнесу збільшувався, найшвидше – середньострокові кредити від 1 до 3 років.

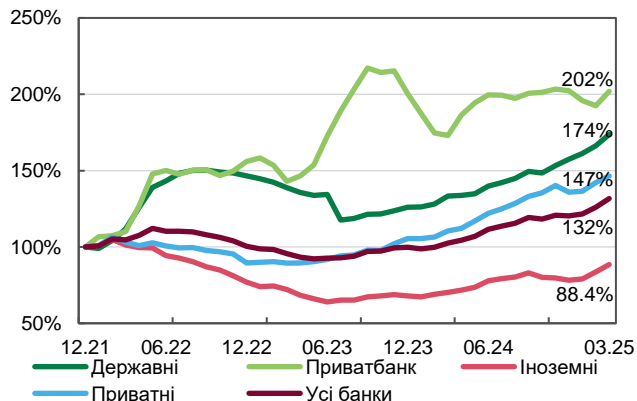
Графік 23. Чисті гривневі кредити суб'єктам господарювання, р/р

У банках, платоспроможних станом на 1 квітня 2025 року.

Зростання обсягів чистих гривневих кредитів суб'єктам господарювання триває вже два роки поспіль, прискорившись у I кварталі до 9.5% (до 28.4% p/p). Серед груп банків лише Приватбанк за I квартал скоротив кредитний портфель на 0.2% (+16.8% p/p). Інші групи банків нарощували обсяги кредитів, найбільше – іноземні та державні банки: +12.8% та +10.3% відповідно (+25.8% та +30.3% p/p). Переважно Приватбанк та приватні банки надалі забезпечують зростання гривневих кредитів фізособам: +6.7% кв/кв та 35.9% p/p.

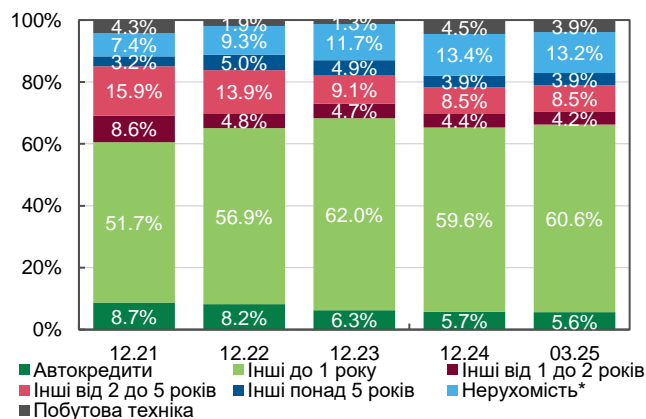
Графік 24. Чисті кредити суб'єктам господарювання в гривнях, 2021 = 100%

У банках, платоспроможних станом на 1 квітня 2025 року.

За I квартал у структурі роздрібних кредитів зростає частка короткострокових нецільових позик. Водночас частки позик під побутову техніку та нерухомість скоротилися.

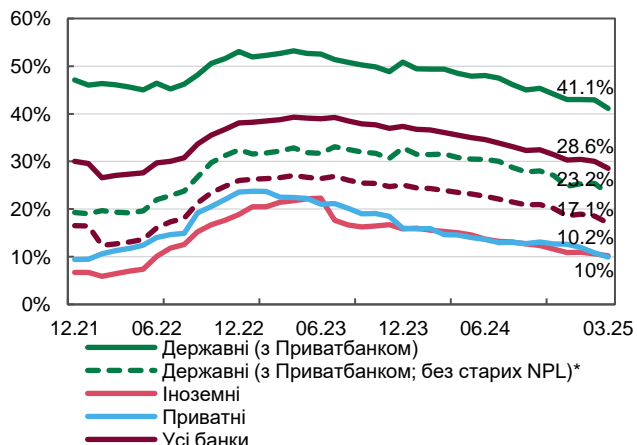
Графік 26. Структура чистих гривневих кредитів домашнім господарствам за цільовим призначенням

* На придбання, будівництво та реконструкцію нерухомості.

Протягом I кварталу частка непрацюючих кредитів (NPL) зменшувалася серед усіх груп банків, суттєвіше – у приватних та державних банків (включно з Приватбанком): -2.6 в. п. та -1.8 в. п. відповідно. Вже рік поспіль основним рушієм зниження рівня NPL залишається зростання обсягів нових кредитів та списання NPL, яке в I кв. прискорилося для NPL бізнесу завдяки впливу оновленої методології.

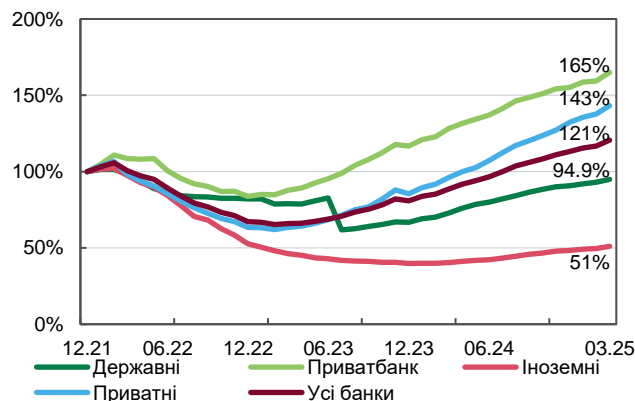
Графік 28. Частка непрацюючих кредитів у портфелях банків за групами

Включно з міжбанківськими кредитами, без позабалансових зобов'язань. Усі банки, включно з неплатоспроможними.

* Без урахування боргів еквласників Приватбанку та старих боргів, що виникли до кризи 2014–2016 років.

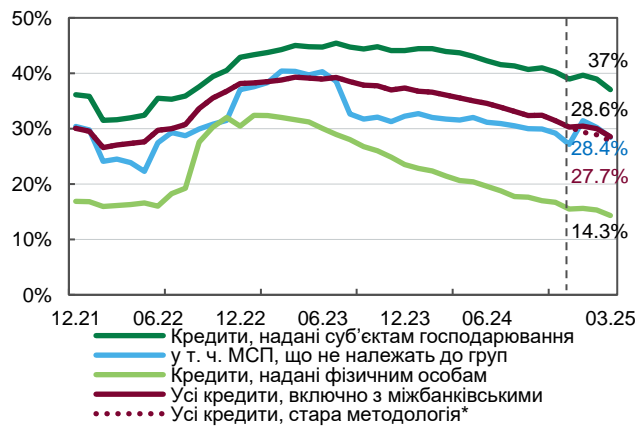
Графік 25. Чисті кредити фізичним особам у гривнях, 2021 = 100%

У банках, платоспроможних станом на 1 квітня 2025 року.

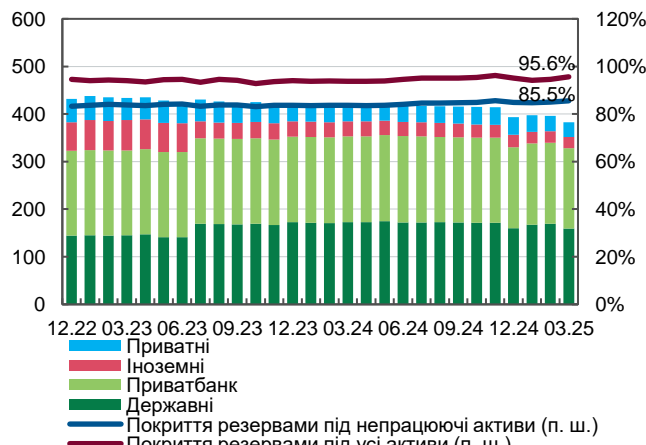
Зміна методології визначення NPL не мала суттєвого впливу на їх частку у портфелі (близько +1 в. п.). Вона скоротилася на 1.7 в. п., до 28.6% (до 27.7% за старою методологією) за I кв. Для бізнесу частка знизилася на 1.9 в. п., для фізосіб – на 1.2 в. п.

Графік 27. Частка непрацюючих кредитів* у портфелях банків

Усі банки, включно з неплатоспроможними, без позабалансових зобов'язань. Фізичні особи, включно з фізичними особами-підприємцями. * Починаючи з 1 січня 2025 року непрацюючі кредити (NPL) визначаються відповідно до оновлених вимог постанови Правління НБУ від 02.05 2024 № 52.

Графік 29. Обсяг непрацюючих активів (млрд грн) та рівень покриття резервами

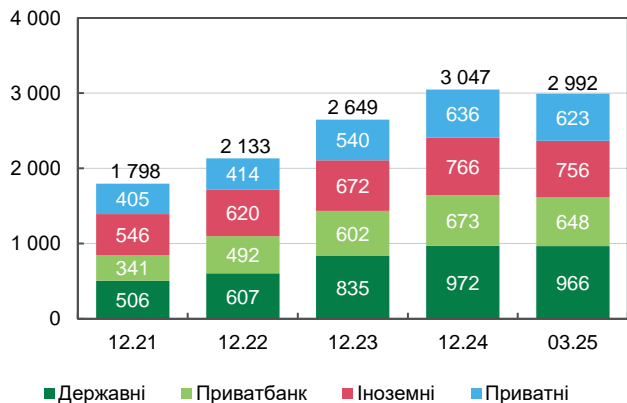

Включно з міжбанківськими кредитами, без позабалансових зобов'язань. Усі банки, включно з неплатоспроможними.

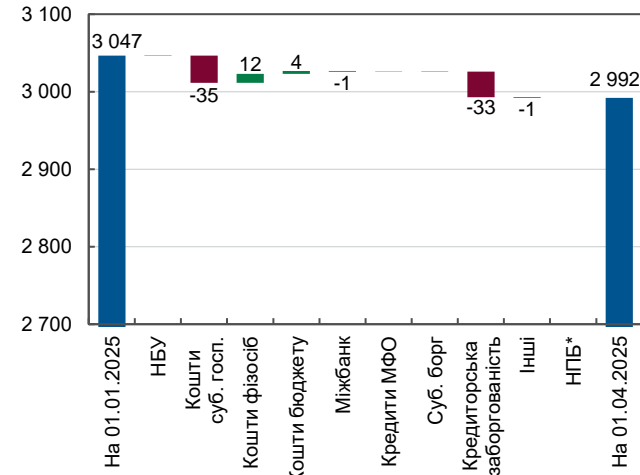
Фондування

Обсяги зобов'язань платоспроможних банків зменшилися на 1.8% за IV квартал (+13.0% р/р) за рахунок зменшення коштів бізнесу, а також погашення кредиторської заборгованості за податком на прибуток. Загалом така динаміка відповідає ситуації рік тому, коли після значних притоків коштів у IV кварталі відбувалася їх корекція у I кварталі. Також після ретроспективного нарахування податку на прибуток у кінці року, банки сплачували його на початку року. Зменшувалися зобов'язання в усіх групах банків. Найбільше за квартал зменшилися зобов'язання у Приватбанку та приватних банків – на 3.7% та 2.1% відповідно.

Графік 30. Структура зобов'язань за групами банків, млрд грн

Графік 31. Зміна зобов'язань за складовими в I кварталі 2025 року, млрд грн

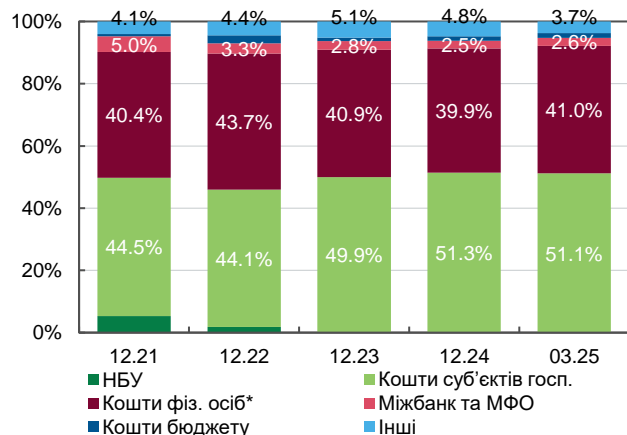

У банках, платоспроможних на кожну звітну дату.

* НПБ – неплатоспроможні банки.

Частка коштів клієнтів у структурі зобов'язань за квартал зростає – на 0.9 в. п. до 92.2%. Загалом це такі самі зміни структури зобов'язань після сплати банками податку на прибуток спостерігалися і у 2024 році.

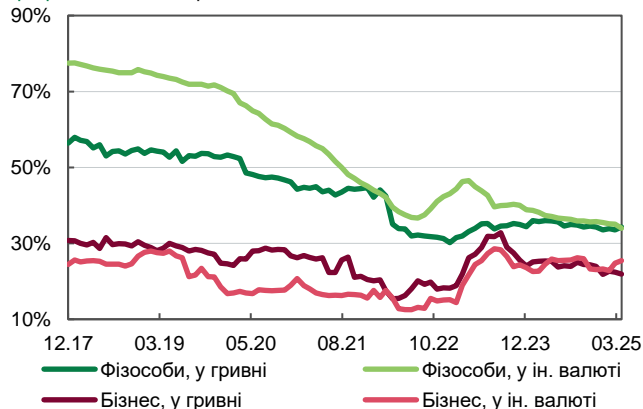
Графік 32. Структура зобов'язань банків

* У тому числі ощадні сертифікати.

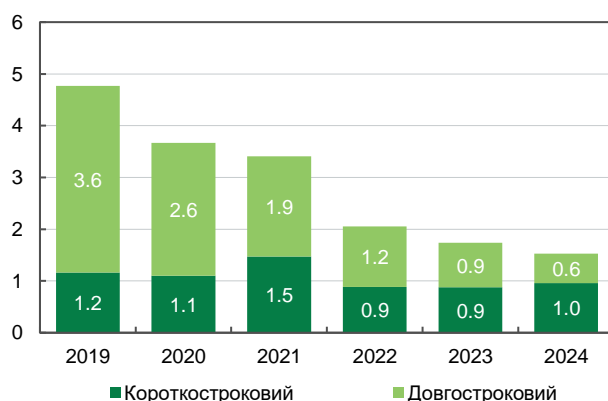
Частка гривневих строкових коштів фізосіб за квартал зростає на 0.8 в. п. – до 34.3% (-1.7 в.п. р/р) через більш швидке зростання строкових коштів порівняно з поточними. Частка гривневих депозитів бізнесу мінімально зростає на 0.1 в. п. й становить 21.9%.

Графік 34. Частка строкових депозитів

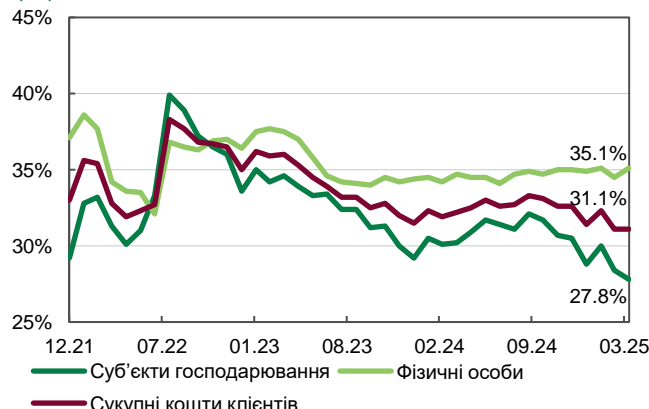
У IV кварталі 2024 року валовий зовнішній борг зменшився на 4% за квартал (на 12% р/р) через незначне зниження довгострокових запозичень, до рівня близько 1.5 млрд дол. США.

Графік 33. Валовий зовнішній борг банків, млрд дол. США

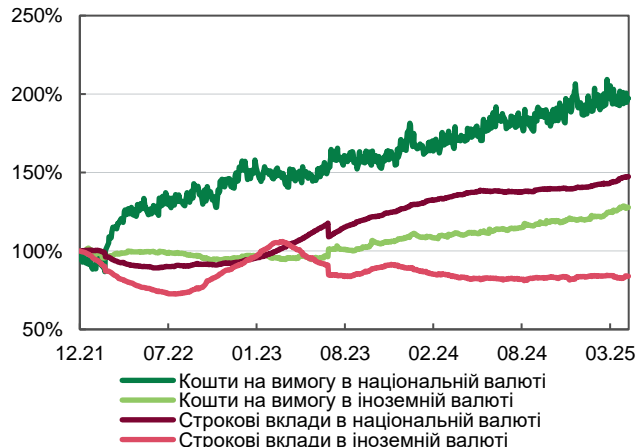
Рівень доларизації коштів клієнтів знизився на 0.3 в. п. за квартал та на 1.1 в. п. за рік до 31.1%, насамперед через укріплення курсу гривні до долара США на початку року. Частка валютних коштів населення незначно зростає на 0.2 в. п. (+0.4 в.п. зі рік) – до 35.1%.

Графік 35. Частка валютних депозитів

За I квартал обсяг коштів фізосіб у гривні збільшився на 0.5% (12.5% р/р), у валюті – на 3.2% (8.5% р/р). Водночас строкові кошти в гривні за квартал зросли на 2.8%, у той час як поточні знизилися на 0.6%.

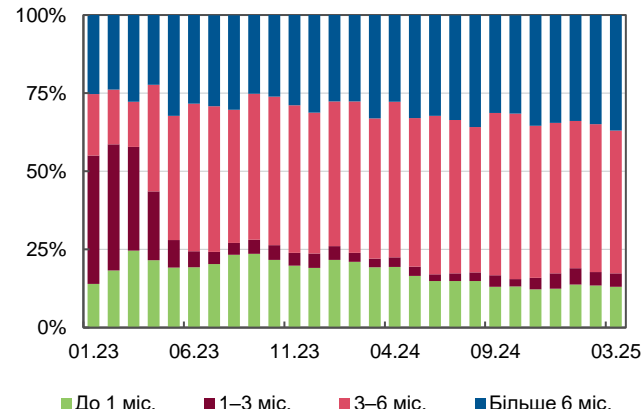
Графік 36. Кошти фізичних осіб, 2021 = 100%*

*Щоденні дані банків, платоспроможних станом на 1 квітня 2025 року.

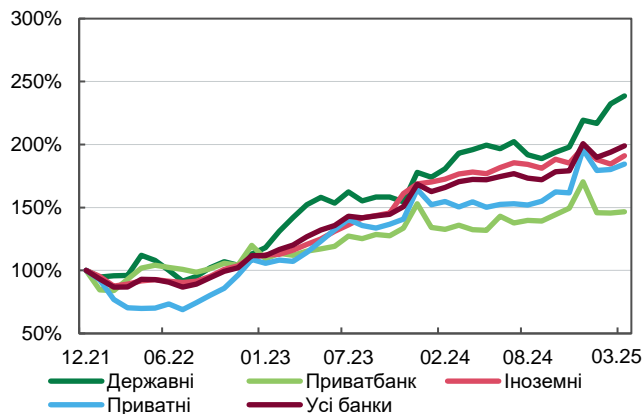
За квартал зросла структура нових депозитів майже не змінилася. Зросла частка депозитів від 6 міс. приблизно на 2.6 в. п., а частка депозитів від 3 міс. до 6 міс. знизилася на 2.5 в. п.. Загалом частка нових депозитів строком понад 3 міс. – 82.8%.

Графік 37. Структура нових строкових депозитів домогосподарств

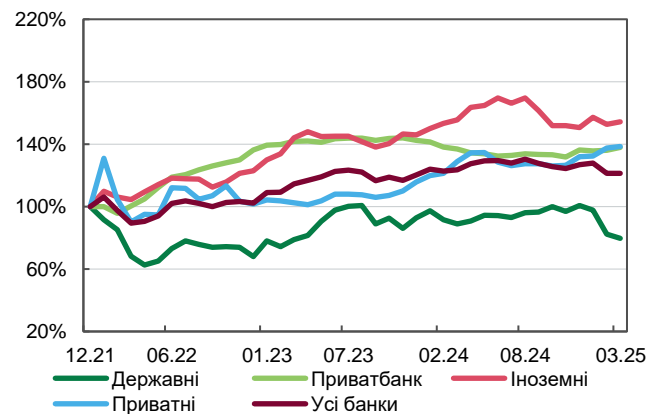
Гривневі кошти бізнесу за квартал знизилися на 0.9% (+16.7% р/р). Зниження відбулося в усіх групах банків, крім державних, у яких кошти зросли на 8.7%. Кошти знизилися у січні та відновлювалися у лютому та березні, що загалом відображає стандартну сезонність початку року. Кошти в іноземних валютах знизилися на 4.3% за квартал, продовжуючи тенденцію попередніх двох кварталів, водночас зниження відбулося лише в державних банках на суттєві 20.9% кв/кв. Також валютні кошти в інших групах банків незначно зростали, проте це зростання не змогло нівелювати зменшення в державних банках.

Графік 38. Кошти суб'єктів господарювання в національній валюті за групами банків, 2021 = 100%

У банках, платоспроможних станом на 1 квітня 2025 року.

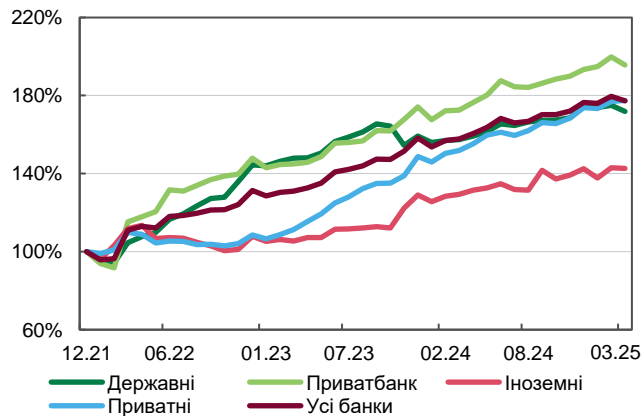
Графік 39. Кошти суб'єктів господарювання в іноземних валютах (в еквіваленті дол. США) за групами банків, 2021 = 100%

У банках, платоспроможних станом на 1 квітня 2025 року.

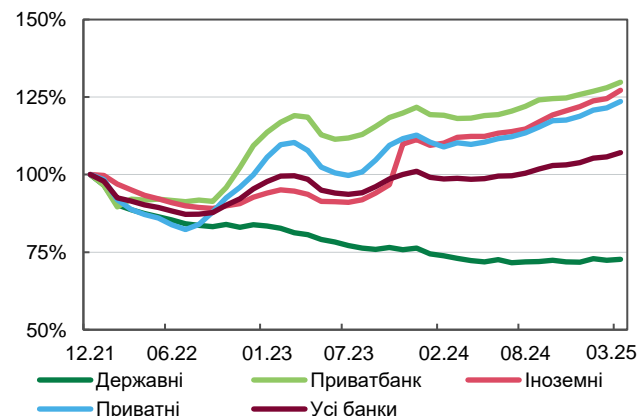
Припливи гривневих коштів населення тривали у I кварталі 2025 року, продовжуючи тенденцію останніх трьох кварталів, на 0.5% за квартал та на 12.5% р/р. За квартал усі групи банків, крім державних, нарощували кошти фізичних осіб. Найбільше зросли кошти в приватних банках та Приватбанку – на 2.1% та 1.2% за квартал відповідно. На відміну від попереднього кварталу зростали кошти на строкових рахунках, тоді як поточні рахунки знижувалися. Кошти у валюті зросли на 3.2% (+8.5% р/р), але на відміну від гривневих коштів, за рахунок зростання коштів на поточних рахунках на 5.6% за квартал.

Графік 40. Кошти фізичних осіб у національній валюті за групами банків, 2021 = 100%

У банках, платоспроможних станом на 1 квітня 2025 року.

Графік 41. Кошти фізичних осіб в іноземних валютах (в еквіваленті дол. США) за групами банків, 2021 = 100%

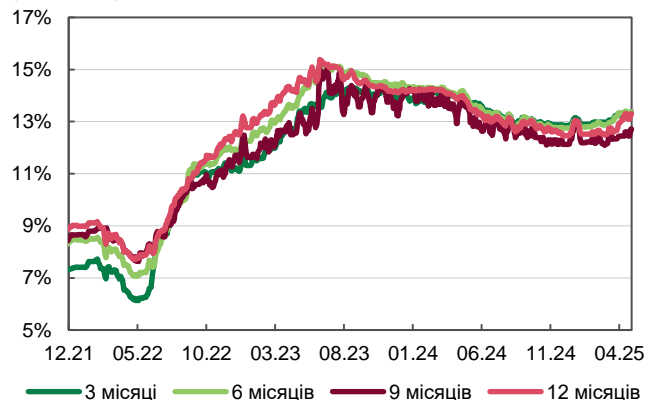

У банках, платоспроможних станом на 1 квітня 2025 року.

Відсоткові ставки

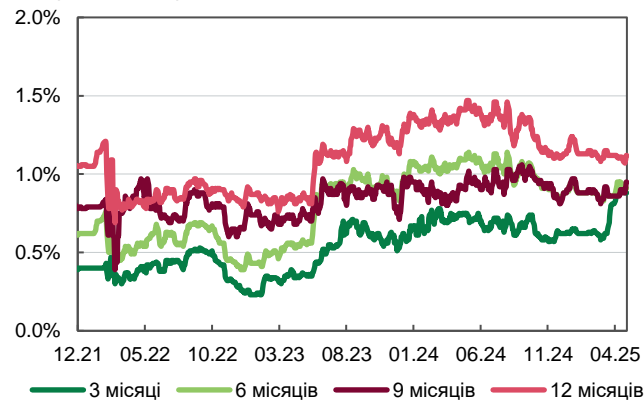
Вартість 12-місячних депозитів у гривнях у січні дещо знизилася, а далі поволі збільшувалася, на 0.2 в. п. за квартал – до 13.2% річних. Ставки за тримісячними депозитами залишалися незначно вищими, ніж за річними.

Графік 42. Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб у гривнях, % річних*

* За даними агентства "Thomson Reuters", 5-денна ковзна середня.

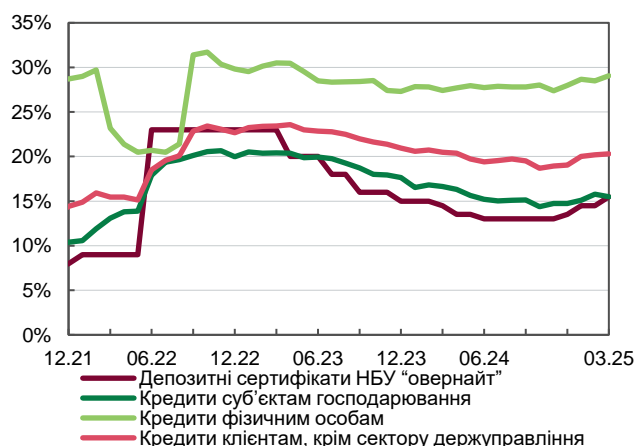
Графік 43. Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб у доларах США, % річних*

* За даними агентства "Thomson Reuters", 5-денна ковзна середня.

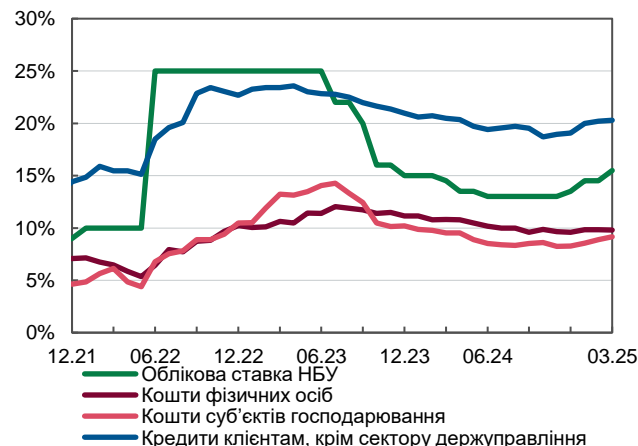
Ставки за новими гривневими кредитами бізнесу зросли на 0.7 в. п. до 15.5% річних, населенню – на 1.1 в. п. до 29.1% річних. Ставки за новими коштами фізичних осіб зросли на 0.2 в. п. до 9.8% річних, суб'єктів господарювання – на 0.9 в. п. до 9.1% річних.

Графік 44. Відсоткові ставки за новими кредитами* у гривнях та депозитними сертифікатами НБУ, % річних

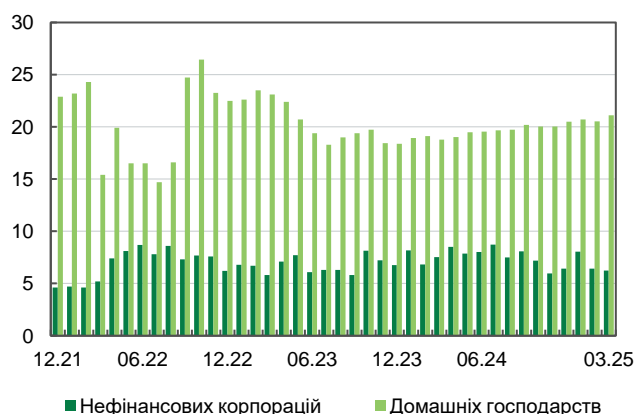
* Без пролонгації або інших змін кредитних умов.

Графік 45. Облікова ставка НБУ та вартість нових депозитів і кредитів у гривнях, % річних

Спред між ставками за новими кредитами та депозитами бізнесу зріс у січні та надалі звужувався, у роздрібному сегменті коливався на рівні понад 20 в. п. Вартість зобов'язань та дохідність активів коливалися майже синхронно. Процентна маржа знизилася на 0.1 в. п. до 7.4%.

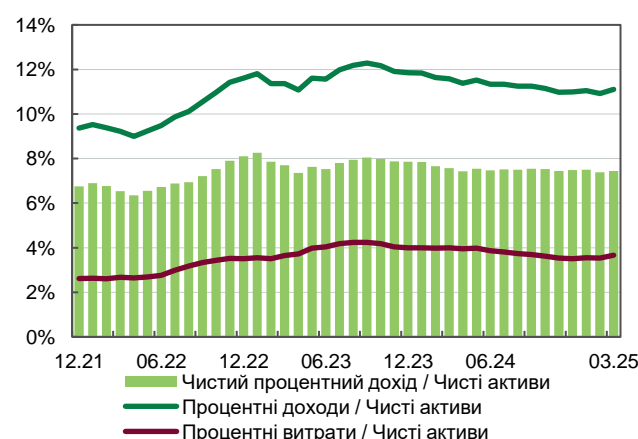
Графік 46. Спред між ставками за новими** кредитами і депозитами, в. п.*

* З урахуванням неплатоспроможних банків.

** До нових депозитів та кредитів належать обсяги за первинними договорами, укладеними у звітному періоді, та за додатковими договорами, за якими відбулася зміна суми або відсоткової ставки.

Графік 47. Процентна маржа банків*

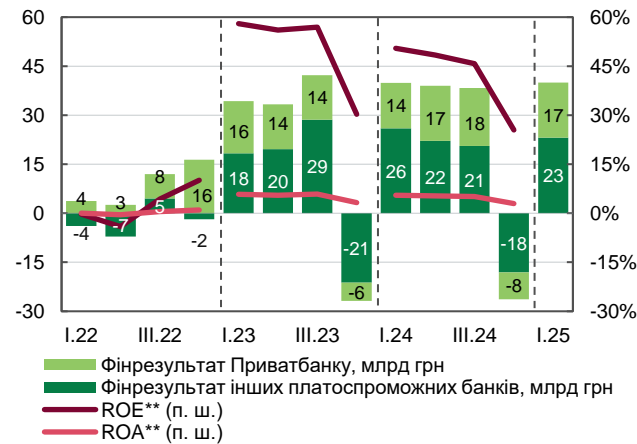

* Чистий процентний дохід до плинного середнього обсягу чистих активів за звітний місяць та два попередніх. З урахуванням неплатоспроможних банків.

Фінансові результати

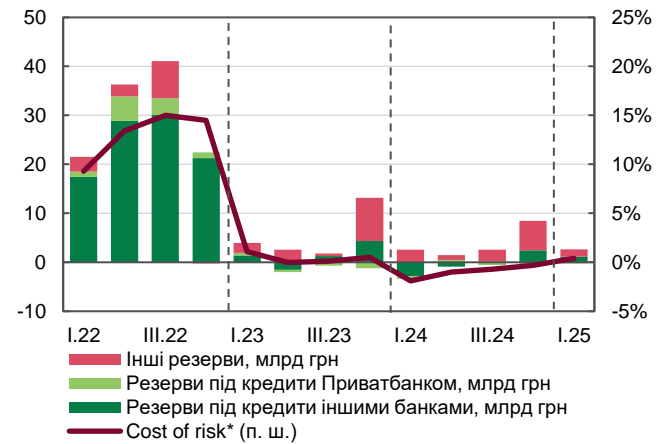
За уточненими даними за 2024 рік, сектор отримав 90.9 млрд грн прибутку. За I квартал 2025 року прибуток становив 40 млрд грн, 42% якого сформував Приватбанк.

Графік 48. Фінансовий результат, рентабельність капіталу та активів банків

У I кварталі відрахування у резерви під кредити були 0.9 млрд грн (CoR становив 0.4%), ще приблизно стільки само – під дебіторську заборгованість, усього під активи – 2.4 млрд грн.

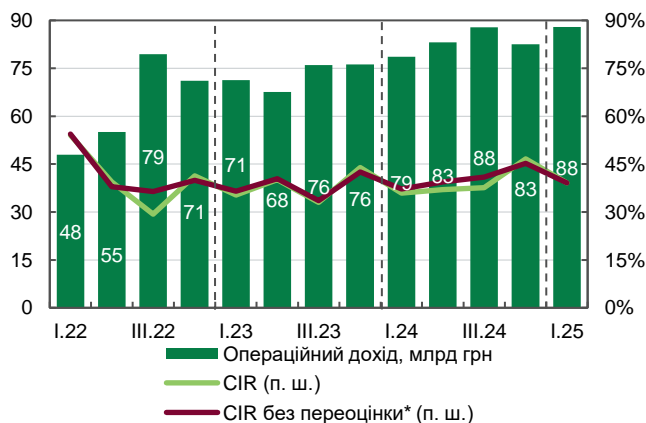
Графік 49. Квартальні відрахування в резерви

* Приведені до річних значень відрахування в резерви під кредити з початку року до чистого кредитного портфеля.

Операційна ефективність сектору залишається високою: 39.1% порівняно з 46.4% – у попередньому кварталі порівняно з 35.9% у I кварталі 2024 року.

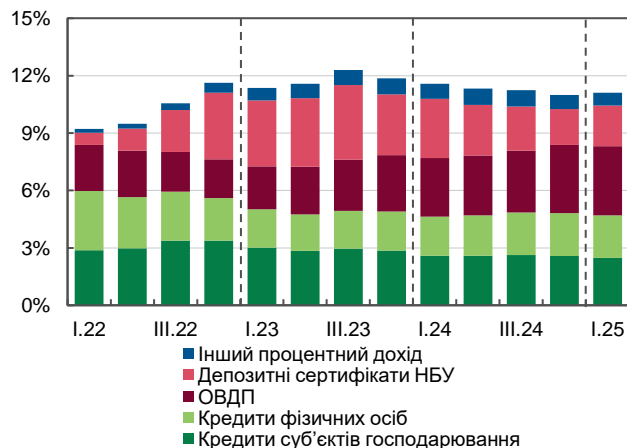
Графік 50. Операційні доходи та операційна ефективність банків

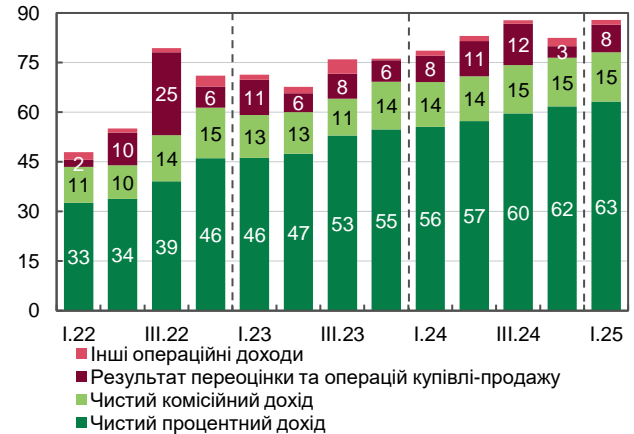
* CIR (Cost-to-Income Ratio) – відношення операційних витрат до операційних доходів.

Дохідність депозитних сертифікатів НБУ підвищилася внаслідок збільшення ставки, хоча все ще була нижчою, ніж у I кварталі 2024 року. Дохідність ОВДП зросла за рік, однак порівняно з попереднім кварталом не змінилася, суттєвих змін у дохідності кредитів не було. За квартал зросла вартість зобов'язань у корпоративному сегменті через підвищення ставок за депозитами.

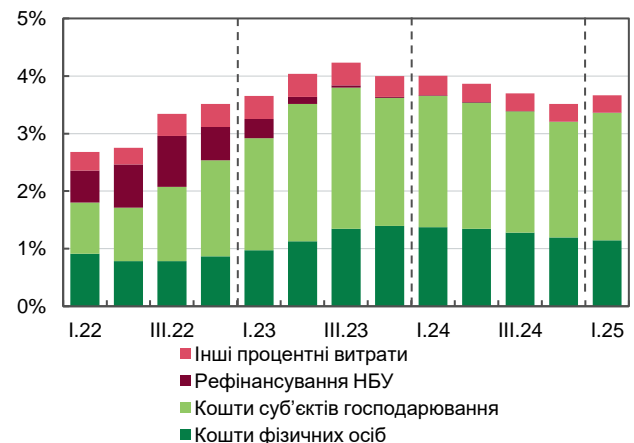
Графік 52. Співвідношення складових процентних доходів та чистих активів

Графік 51. Складові операційного доходу банків за період, млрд грн

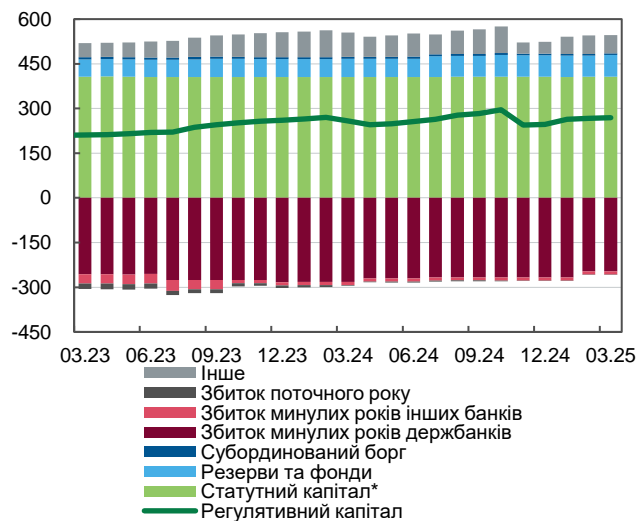
Графік 53. Співвідношення складових процентних витрат та чистих активів

Капітал

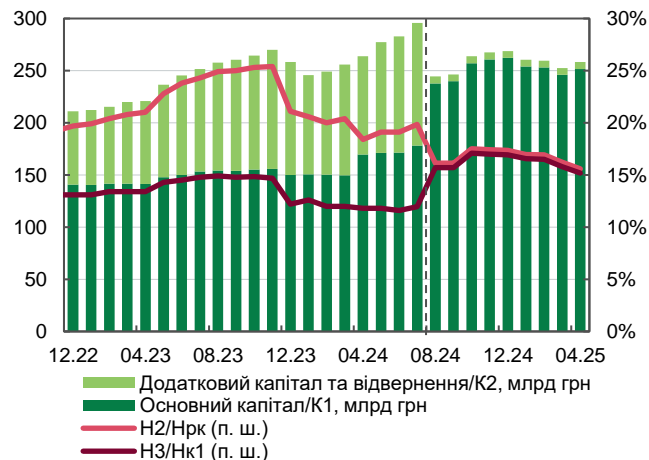
Достатність регулятивного капіталу банків на початок квітня становила 16.2%, достатність капіталу 1 рівня та основного капіталу 1 рівня – близько 15.8%. Регулятивний капітал скоротився на 6.1% порівняно з попереднім кварталом, у тому числі через відображення частиною банків підвищеного податку на прибуток коригуючими проводками, статутний капітал знизився на 0.1%.

Графік 54. Структура регулятивного капіталу банків, млрд грн

* Зареєстрований та незареєстрований статутний капітал.

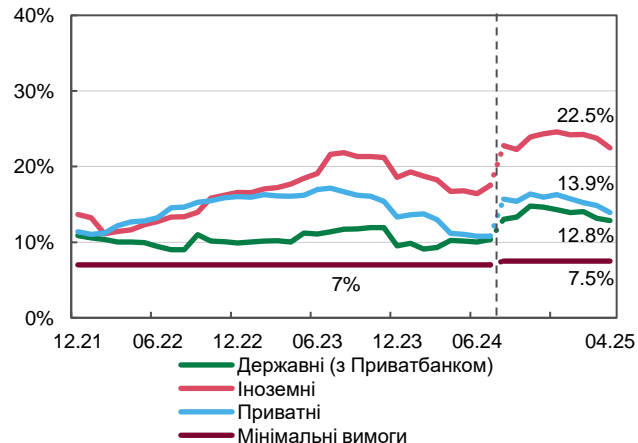
Графік 55. Регулятивний капітал та норматив адекватності РК

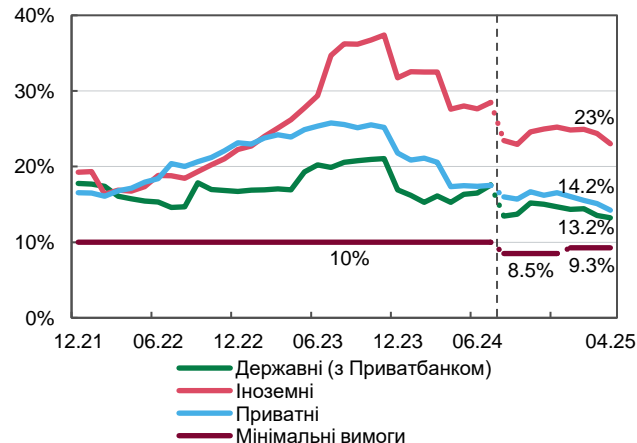
З 1 січня 2024 року під час розрахунку достатності капіталу враховується 100% розміру операційного ризику.

Достатність капіталу 1 рівня та регулятивного капіталу зберігалися найнижчими в державних банків (близько 13%), найвищою – в іноземних (близько 24%). Середні значення в усіх групах були суттєво вищими за мінімальні вимоги.

Графік 56. Норматив адекватності основного капіталу (Н3) та капіталу 1 рівня (Нк1) за групами банків

Графік 57. Норматив адекватності регулятивного капіталу (Н2/Нрк) за групами банків

З 1 січня 2024 року під час розрахунку достатності капіталу враховується 100% розміру операційного ризику. З 1 травня 2024 року розрахунок оновлено за даними актуальної звітності.

Таблиця 2. Основні показники банківського сектору України¹

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	I.25
Кількість діючих банків	82	77	75	73	71	67	63	61	60
Загальні балансові показники (млрд грн) / General balance sheet indicators (UAH billion)²									
Загальні активи	1 840	1 911	1 982	2 206	2 358	2 717	3 311	3 767	3 746
у т.ч. в іноземній валюті	755	779	718	746	679	820	923	1 055	1 032
Чисті активи	1 334	1 360	1 493	1 823	2 053	2 352	2 945	3 415	3 397
у т.ч. в іноземній валюті	507	495	492	585	583	731	830	960	942
Валові кредити суб'єктам господарювання ³	864	919	822	749	796	801	784	851	877
у т.ч. в іноземній валюті	423	460	381	332	292	281	268	284	275
Чисті кредити суб'єктам господарювання ³	451	472	415	432	540	529	511	589	619
Валові кредити МСП	443	445	432	451	468	455	483	509	532
у т.ч. в іноземній валюті	184	180	159	162	127	100	114	111	113
Чисті кредити МСП	335	339	205	232	263	246	268	306	332
у т.ч. в іноземній валюті	110	102	89	101	87	70	80	77	81
Чисті кредити МСП, що не належать до груп ⁷	-	-	62	63	71	61	63	74	82
у т.ч. в іноземній валюті	-	-	22	24	18	15	13	13	13
Валові кредити фізичним особам	171	197	207	200	243	210	223	274	289
у т.ч. в іноземній валюті	68	61	38	31	21	13	12	11	10
Чисті кредити фізичним особам	92	114	143	149	200	134	160	222	237
Кошти суб'єктів господарювання ³	427	430	525	681	800	943	1 322	1 564	1 529
у т.ч. в іноземній валюті	163	150	191	233	233	317	386	450	425
Кошти фізичних осіб ⁴	478	508	552	682	727	933	1 084	1 216	1 228
у т.ч. в іноземній валюті	244	241	238	285	270	340	373	424	432
Зміна (р/р, %) / Change (yoy, %)									
Загальні активи	5.9%	3.8%	3.7%	11.3%	6.9%	15.2%	21.9%	13.8%	11.8%
Чисті активи	6.2%	1.9%	9.8%	22.1%	12.6%	14.5%	25.2%	16.0%	13.8%
Валові кредити суб'єктам господарювання ³	2.0%	6.3%	-10.6%	-8.8%	6.2%	0.7%	-2.2%	8.5%	11.4%
Чисті кредити суб'єктам господарювання ³	-5.5%	4.7%	-12.1%	4.2%	24.8%	-1.9%	-3.6%	15.3%	20.0%
Валові кредити фізичним особам	8.5%	15.3%	5.0%	-3.5%	21.6%	-13.5%	6.0%	23.2%	22.0%
Чисті кредити фізичним особам	20.3%	24.6%	24.6%	4.2%	34.7%	-32.9%	18.8%	39.3%	35.5%
Кошти суб'єктів господарювання ³	3.4%	0.8%	22.1%	29.7%	17.4%	17.9%	40.2%	18.3%	12.8%
Кошти фізичних осіб ⁴	9.4%	6.3%	8.6%	23.5%	6.6%	28.4%	16.1%	12.2%	13.2%
Рівень проникнення / Penetration⁵ (%)									
Валові кредити суб'єктам госп. ³ / ВВП	29.0%	25.8%	20.7%	17.7%	14.6%	15.3%	11.8%	11.1%	11.1%
Чисті кредити суб'єктам госп. ³ / ВВП	15.1%	13.3%	10.4%	10.2%	9.9%	10.1%	7.7%	7.7%	7.8%
Валові кредити фізичним особам/ ВВП	5.7%	5.5%	5.2%	4.7%	4.5%	4.0%	3.4%	3.6%	3.6%
Чисті кредити фізичним особам/ ВВП	3.1%	3.2%	3.6%	3.5%	3.7%	2.6%	2.4%	2.9%	3.0%
Кошти суб'єктів господарювання ³ / ВВП	14.3%	12.1%	13.2%	16.1%	14.7%	18.0%	19.9%	20.4%	19.3%
Кошти фізичних осіб/ ВВП	16.0%	14.3%	13.9%	16.2%	13.3%	17.8%	16.4%	15.9%	15.5%
Фінансові результати / Profit or Loss⁶ (млрд грн) / (UAH billion)									
Чисті процентні доходи	53.0	73.0	78.9	84.8	117.6	151.7	201.4	234.3	63.2
Чисті комісійні доходи	27.5	37.8	44.0	46.5	58.0	50.2	51.1	56.5	15.0
Відрахування в резерви	49.2	23.8	10.7	31.0	3.4	121.2	17.7	9.6	2.4
Чистий прибуток/збиток	-26.5	22.3	58.4	39.7	77.4	21.9	83.0	90.9	40.0
Довідково: / Memo items:									
гривень/долар США (середнє за період)	26.60	27.20	25.85	26.96	27.29	32.34	36.57	40.15	41.75
гривень/долар США (на кінець періоду)	28.07	27.69	23.69	28.27	27.28	36.57	37.98	42.04	41.48
гривень/євро (середнє за період)	30.00	32.14	28.95	30.79	32.31	33.98	39.56	43.45	43.87
гривень/євро (на кінець періоду)	33.50	31.71	26.42	34.74	30.92	38.95	42.21	43.93	44.75

¹ За платоспроможними банками на кожну звітну дату. ² З нарахованими доходами/витратами. ³ Включно з небанківськими фінансовими установами. ⁴ Включно з ощадними сертифікатами. ⁵ ВВП у 2014–2024 роках без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, окупованих територій у Донецькій та Луганській областях, інших окупованих територій; дані за 2025 рік – використано оцінки ВВП з Інфляційного звіту за квітень 2025 року. ⁶ З урахуванням коригуючих проводок. ⁷ За належністю до груп юридичних осіб під спільним контролем або груп пов'язаних контрагентів (відповідно до постанови Правління Національного банку України від 30.06.2016 № 351, зі змінами, та постанови Правління Національного банку від 28.08.2001 № 368, зі змінами).

Примітки.

Джерело інформації – Національний банк України, якщо не зазначено інше. Дані за 2022–2024 роки та I квартал 2025 року наведено з урахуванням коригуючих проводок (крім даних одного-двох невеликих банків, які не подали балансових даних із коригуючими проводками, залежно від дати).

Якщо не зазначено інше, то АТ “Сенс Банк” розглядається як частина групи банків з державним капіталом з III кварталу 2023 року, АТ “Перший Інвестиційний Банк” – з березня 2024 року, АТ “Мотор-Банк” – з вересня 2024 року.

До вибірки належать платоспроможні станом на кожну звітну дату банки, якщо не зазначено інше. У вибірці банків, платоспроможних станом на останню звітну дату, зазначені банки, приєднані за спрощеною процедурою до інших банків.

Групи банків сформовано згідно з рішенням Комітету з питань нагляду та регулювання діяльності банків, оверсайту платіжної інфраструктури.

Державні банки – банки з участю держави Україна в капіталі, за винятком Приватбанку, якщо не зазначено інше.

Іноземні банки – банки, контрольні пакети акцій яких належать іноземним банкам або іноземним фінансово-банківським групам.

Приватні банки – банки, власниками істотної участі в яких є виключно резиденти України.

Дані наведено з урахуванням нарахованих відсотків на кінець періоду (місяць, квартал, рік), якщо не зазначено інше.

Валові кредити – кредити, не скориговані на резерви за активними операціями банків.

Дані за кредитами та коштами суб’єктів господарювання включають дані небанківських фінансових установ.

Кошти фізичних осіб включають ощадні сертифікати, якщо не зазначено інше.

Сума компонентів може не збігатися з підсумковою сумою в результаті округлення даних.

Скорочення та аббревіатури:

ВВП	Валовий внутрішній продукт
ДС НБУ	Депозитні сертифікати Національного банку України
МСП	Мікро, малі та середні підприємства (залежно від кількості працюючих та доходів від будь-якої діяльності за рік з урахуванням вимог статті 55 Господарського кодексу України)
МФО	Міжнародна фінансова організація
НБУ	Національний банк України
ОВДП	Облігації внутрішньої державної позики та боргові цінні папери, що рефінансуються НБУ, які обліковуються за: 1) справедливою вартістю через прибутки / збитки, 2) справедливою вартістю через інший сукупний дохід, 3) амортизованою собівартістю
CIR	Cost-to-Income Ratio: співвідношення операційних витрат і операційних доходів
CoR	Cost of risk
NPL	Непрацюючі кредити
ROE	Return on equity: рентабельність власного капіталу
UIRD	Ukrainian Index of Retail Deposit Rates: Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб
в. п.	Відсотковий пункт
грн	Гривня
дол., долар, дол. США	Долар Сполучених Штатів Америки
екв.	Еквівалент
кв.	Квартал
міс.	Місяць
тис.	Тисяча
млн	Мільйон
млрд	Мільярд
трлн	Трильйон
од.	Одиниця(i)
п. ш.	Права шкала
р/р	До аналогічної дати / періоду попереднього року
кв/кв	До попереднього кварталу
м/м	До попереднього місяця